

KLOCKRENT!

eller:
hur vi minskar smittspridning och vårdrelaterade infektioner i en säker arbetsmiljö

Nr 1 2023

Informationsblad till
hygienombud och övriga
medarbetare inom Hälso- och
sjukvårdsförvaltningen

Bygga nytt, bygga om eller bara sätta upp ett skåp

Inom hälso- och sjukvården förändras verksamheter mer eller mindre. Nya behandlingsmetoder, ny teknik med ny medicinteknisk apparatur införs mm. Detta genererar förändrade behov i våra vårdlokaler, allt ifrån ny-/ombyggnation till ny inredning i ett förråd.

Vårdverksamheterna bör känna till att det finns vårdhygieniska risker vid aktiviteter för att skapa eller förändra en byggnads utformning.

Byggnadsarbeten och rivmassor genererar byggdamm som kan innehålla sjukdomsframkallande mikroorganismer och sporer som kan spridas via luften eller via föremål, exponera patienter och förorsaka infektioner, framför allt hos patienter med nedsatt infektionsförsvar. *Aspergillus* arter från byggdamm kan ge allvarliga och svårbehandlade infektioner hos infektionskänsliga patienter. Andra exempel på mikroorganismer är *Bacillus-Scedosporium - Histoplasma-Penicillium- Rhizopus - och Fusarium* arter. Byggnadsarbete genererar byggdamm och ska som grundprincip inte ske i lokaler där vård pågår.

Byggnadsarbete ska inte heller ske i lokaler där man förvarar, underhåller, färdigställer eller brukar medicintekniska produkter eller rena, höggradigt rena eller sterila produkter.

Demontering av undertak och ventilationskanaler där det finns damm med mögelsporer är exempel på kända risker. *Se till att takplattor läggs tillbaka.* Ingrepp i ventilationssystem kan även påverka lokaler som inte är involverade i själva byggarbetsplatsen. Rivnings-, slipnings- och bilningsarbeten utgör stora risker. Att sätta upp en hylla eller ett skåp utgör mindre risk.

Indelning av lokaler i hygienklasser

Med vårdlokaler avses rum där patienter vårdas, undersöks och/eller behandlas samt övriga lokaler som behövs för vårdverksamhet. Indelningen är baserad på en riskbedömning avseende patienter och lokaler. För lokaler i hygienklass 1-3 ska vårdhygienisk expertis kontaktas och beredas möjlighet att delta i byggprocessen.

- Hygienklass 0: Inga patienter/omsorgstagare/besökare vistas i zonen
- Hygienklass 1: Passage av patienter förekommer
- Hygienklass 2: All vård, behandling och mottagning av patienter
- Hygienklass 3: Rum med särskilda krav på ventilation, vattenrening och undertak, t ex operationsrum, intensivvård, sterilteknisk avdelning, endoskopienhet

Riskbedömning: En riskanalys ska göras i tidigt planeringsskede oavsett om det är en enklare eller mer avancerad åtgärd. Vid enklare åtgärder som exempelvis att sätta upp en hylla eller ett skåp gör verksamheten riskbedömningen, *rådfråga gärna Vårdhygien.*

Vid större projekt ska riskanalysen göras tillsammans med verksamhetsföreträdare, byggherre, entreprenörer och vårdhygienisk expertis där man beslutar hur byggdamm ska hanteras och om lämpliga skyddsåtgärder. Vid riskbedömning ska hänsyn tas till vårdlokalens hygienklass, byggarbetets art och omfattning, tidsåtgång, årstid, avstånd till byggarbetet samt hur infektionskänsliga berörda patienter är. Bedöm smittdos och exponeringstid för patienter. En genomgång av alla exponerade patienters immunstatus kan behöva göras.

Överväg om patienter ska flyttas till andra delar av sjukhus alternativt till andra sjukhus. *Råd gör även med Vårdhygien*

Exempel på skyddsåtgärder:

- Evakuering av vårdverksamheten till andra lokaler utan fysisk kontakt med byggarbetet
- Fullständig avgränsning och tät barriär mellan vårdverksamhet och byggplats
- Förläggning av byggarbete till tider då vårdverksamhet inte bedrivs i lokalerna
- Avdela transportväg/hiss för byggtransport
- Utrymmet töms på utrustning som är känsligt för byggdamm. Utrustning som inte går att flytta täcks
- Stängd/tejpad dörr mellan bygg- och vårdutrymme
- Extra städning, städning med våt metod och klistermattor

Råd gör med Vårdhygien för adekvata skyddsåtgärder

Att läsa mer: Bygghandboken och Vårdhygien. <https://sfvh.se/bov-bygghandboken-och-varldhygien>

Kontakt Vårdhygien

mån-fre 019-602 10 00 vx

vardhygien@regionorebrolan.se

<https://vardgivare.regionorebrolan.se/sv/varldriktlinjer-och-kunskapsstod/varldhygien/kontakta-varldhygien/>